1853. **N°. 42.**

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 8 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 April.

Vergelijkende Staat van de opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer Gemeente geheven, gedurende de eerste drie maanden van 1852 en 1853.

		1852.		1853.	
Gedistill.	opcenten	f 5,837.57½		f 5,055.00	
	eigen midd.	- 1,358.69		- 899.67½	
			f 7,196.26½		f 5,954.67½
Gemaal.	opcenten	f 23,087.90		f 24,616.26	
	eigen midd.	- 951.08		- 951.08	
			f 24,038.98		f 25,567.34
Wijn			f 3,530.00		f 3,626.10
Binnenl. Gedistill.	opcenten	f 3,821.55½		f 4,259.21	
	eigen midd.	- 6,333.81½		- 5,050.26½	
			f 10,155.37		f 9,309.47½
Buitenl. Gedistill.	opcenten	f 327.41½		f 357.61	
	eigen midd.	- 534.79		- 443.81½	
			f 862.20½		f 700.42½
			f 45,782.82		f 45,158.01½

Minder over 1853 f 624.80.

— Maandag ll. werd op de R. K. Diaconieschool het jaarlijksch examen der leerlingen, ten overstaan van de Commissie dier School, in tegenwoordigheid van den Ed. Achtb. Heer Burgemeester en van eene Commissie uit de Plaatselijke Schoolcommissie, door den onderwijzer afgenomen. De aanwezigen zonder onderscheid waren voldaan over de vorderingen der kweekelingen en den doeltreffenden leertrant der onderwijzers. Toepasselijke liederen, voor kinderen uitstekend uitgevoerd, openden en besloten de plegtigheid en de Burgemeester beantwoordde de toespraken van den Voorzitter der Commissie, den Wel-Eerw. Heer Tomas, met eene hartelijke betuiging van zijne belangstelling in den bloei der school.

— Eergisteren hield de Afdeeling Leyden en Omstreken der Holl. Maatschappij van Landbouw eene wedstrijd van Spitters op warmoezierswijze op het land van den warmoezier E. van der Valk.

Behalve de daartoe uitgenoodigden beneden de 20 jaren, meldden zich ook aan een aanzienlijk getal tot 25 jaren oud, waarop het Bestuur besloot, dezen mede toe te laten, de prijzen te verdubbelen, en de Spitters in twee ploegen te verdeelen. Ofschoon het land door de laatstgevallene regen zeer nat was, werden er bewijzen van groote vlugheid en bekwaamheid gegeven, zoodat de 8 uitgeloofde prijzen konden worden uitgereikt als volgt:

Voor de Ploeg-Spitters beneden de 20 jaren. De 1ste prijs aan Johannes Schild, knecht bij zijnen vader. — De 2de prijs aan Hendrik Klein, knecht bij den warmoezier Wijnnobel. — De 3de prijs aan Jan Laget, knecht bij den warmoezier Kaneman. — De 4de prijs aan Arie de Bruin, knecht bij zijnen vader.

Voor de Ploeg-Spitters boven de 20 jaren. De 1ste prijs aan Jakobus Kreft, knecht bij den warmoezier E. van der Valk. — De 2de prijs aan Dirk Gerritse de Bruin, tuinder. — De 3de prijs aan Jacobus Delfos, knecht bij E. van der Valk. — De 4de prijs aan Arie René, knecht bij den warmoezier de Knotter.

De akkers, ter lengte van 9 en ter breedte van 1 roede werden omgespit als volgt:

Door de Spitters der 1ste afdeeling. In 1 uur 50 min. — In 1 uur 53 min. — In 2 uur 5 min. — In 2 uur 35 min.

Door die van de 2de afdeeling. In 1 uur 45 min. — In 1 uur 42 min. — In 1 uur 50 min. — In 1 uur 53 min.

De akkers der overigen waren of te vlak gespit, of was daartoe te veel tijd gebruikt, welk laatste het geval was met Anthonie de Haas, oud 15 jaren, knecht bij den warmoezier H. van Eyk, die wegens zijn bijzonder net werk zich loffelijke vermelding en een getuigschrift heeft waardig gemaakt.

Vóór het begin der werkzaamheden werden de Spitters door E. van der Valk, na den afloop door het Bestuur onthaald, en zij die mede gespit, doch geen' prijs verdiend hadden, door genoemden van der Valk, schadeloos gesteld; zullende aan de bekroonden later ook nog een getuigschrift worden uitgereikt. — Bij het verlaten van het land zeide een der Spitters uit aller naam dank voor de genotene aanmoediging en het onthaal.

Het Bestuur der Afdeeling betuigde zijne erkentelijkheid aan de Commissie, bestaande uit de leden der Afd. van der Valk, Kaneman en van Duikeren, voor de goede zorg en de onpartijdige beoordeeling in deze betoond. (*Ingez.*)

— De eerste elft, slechts 5 in getal, is den 5den aan het Kralingsche Veer aangebragt, die voor hooge prijzen verkocht werd. Met de zalmvangst gaat het nog niet gunstig.

— Z. M. zal den 12den aan de Burgerlijke en Militaire overheden, als ook aan andere personen, te Amsterdam gehoor verleenen.

— Te Amsterdam is bij herstemming tot lid der Prov. Staten van Noordholland benoemd Jhr. S. Dedel met 695 stemmen, tegen Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk, die er 585 op zich vereenigd had.

— De Gemeenteraad van Utrecht heeft besloten, het gebruik van honden voor of onder wagens gespannen, in die gemeente te verbieden.

— De Hoogleeraar in de Ned. Taal- en Letterkunde te Groningen Dr. de Vries, is tot eerelid benoemd van de te Antwerpen gevestigde *Société Belge d'histoire et de philologie.*

— Te 's Hertogenbosch is een Rederijkerskamer opgerigt, die hoewel nog uit een klein getal leden bestaande, echter met ijver het doel in het oog houdt: het beoefenen der uiterlijke welsprekendheid.

— De wollenstoffen-fabriek van de Heeren J. Verbundt en Zoon te Tilburg, sedert een jaar nieuw gebouwd, is den 5den met al de werktuigen, goederen en eene daaraan belendende grutterij in de asch gelegd; men berekent de schade op f 18,000. — De fabriek en de goederen waren verzekerd.

— Omtrent het voorgevallene te Nijmegen, waarover allerhande geruchten hebben geloopen, bevat de *Amsterdamsche Courant* het volgend schrijven uit die stad: De uitslag der verkiezingen voor den Gemeenteraad in 1851 gaf aanleiding, dat zij aan wie deze uitslag niet welgevallig was, hun aantal bij de nu aanstaande verkiezingen in Julij zochten te versterken. De *Gemeentestem* van 14 Maart vestigde, door het openen van een correspondentie-artikel, onder dagteekening van Nijmegen 14 Febr., het eerst de algemeene aandacht op de wijze hoe men te dien einde te werk ging. Eene gebeurtenis, dus luidt bedoeld art., tot nu toe vreemd in ons land, heeft hier ter stede thans plaats. Sedert ruim 14 dagen is men zoo druk bezig met het maken van kiezers, voor de vacature van den Gemeenteraad in Julij e. k., dat er naauwelijks geen personen meer te vinden zijn of ze zijn gepatenteerd voor aanzienlijke sommen, handeldrijvende of wel met eenige dozijnen knechts werkende enz., zoo zelfs, dat armen en bedeelden gepatenteerd zijn geworden. In ruim 14 dagen is het getal kiezers (zoo als men ze noemt) met 400 vermeerderd. — Het is niet mogelijk (heden nog aanhoudend) alle menschen, arbeiders, dienstboden enz. te helpen, die dagelijks naar de kantoren worden gezonden, om aangifte te doen. Sedert 14 dagen zijn daartoe bijna f 2000 besteed. Tot zoo ver de correspondent van de *Gemeentestem.* Dat dergelijke handelingen de partijen meer en meer tegen elkander innamen, behoeft geen betoog. De spanning openbaarde zich niet alleen in woorden, maar ook in daden, zoo als het weigeren van bedeeling door het algemeen armbestuur aan sommige armen, die zich als kiezers hadden aangegeven en dus geene ondersteuning behoefden, enz.

Terwijl nu de aangelegenheden der verkiezing ook in den Gemeenteraad te berde zijn gekomen, waarvan de *Prov. Geldersche en Nijmeegsche Courant* in zijne verslagen melding heeft gemaakt, is ook op kerkelijk terrein veel voorgevallen, dat de spanning alhier vermeerderde. Verscheidene Roomsch-Katholieken, en daaronder ook hoofden van huisgezinnen, die zich, naar men verneemt, in den afgeloopen winter bij het Ned. Hervormd kerkgenootschap hadden aangemeld, dun verlangen te kennen gevende om zich daarbij aan te sluiten, waren na ontvangen onderwijs tot lidmaten aangenomen. Tegen Goeden Vrijdag, bij de Protestanten alhier een hoogst plegtige dag, als zijnde des morgens bestemd tot het aannemen van nieuwe lidmaten, die daarna des avonds voor het eerst aan de alsdan te houden avondmaalsviering deel nemen, kwamen thans na het voorgevallene allerlei geruchten in omloop van zoo onrustbarenden aard, dat de Burgemeester en de Stads-Kommandant maatregelen ter voorkoming van ongeregeldheden meenden te moeten nemen. De wachtposten waren verdubbeld, en zoowel op de kerk als op de woningen der voormalige Roomsch-Katholieken, (de geruchten waren dreigend voor beide geweest) werd een wakend oog gehouden. Alles liep echter in de plegtigste stilte af; wel zag men voor en om de kerk eenig volk, en was er een kwet-

rijmpje aangeplakt, maar de rust werd niet gestoord. Men is dan ook algemeen dankbaar voor de genomen voorzorgen.

— Het *Handelsblad* bevat het volgende: De Jansenisten, of de R. K. van de oude Clerezy, hebben sedert ongeveer twee eeuwen eenen Bisschop hier te lande, te Utrecht. Ofschoon niet door den Paus erkend, en zelfs in den ban gedaan, en ook door de R. K. volstrekt niet van eenige beteekenis gehouden, zoo heeft echter deze Bisschop zich steeds het regt als zoodanig toegeëigend en meent Z. H. E. ook in het bezit zijn van vele der archiven en stukken, uit den vroegeren tijd aan dien bisschoppelijken zetel in eigendom behoorende. Wanneer in der tijd de Bisschop van Curium, Baron van Wyckerslooth, in de provincie Utrecht kwam, hetzij om eene kerk of begraafplaats te wijden, hetzij om het vormsel te bedienen, dan ontving deze steeds een schrijven van den Bisschop der oude Clerezy, waarbij aan genen vergund werd, deze plegtigheden te verrigten, en tevens werd Z. H. E. uitgenoodigd, om bij hem zijnen intrek te nemen, waarvan hij echter geen gebruik maakte.

— Naar aanleiding der Pauselijke toespraak in een geheim Consistorie, (zie ons nommer van Vrijdag 23 Maart,) heeft de Paus nog een uitvoerigen Apostolischen brief geschreven over het herstel der Bisschoppelijke hierarchie in ons Vaderland, welke brief door het R. K. blad *de Tijd* wordt medegedeeld, en in welken herhaald wordt dat de Paus, »tot meerdere eer van den Almogenden God en tot voordeel der H. Katholieke kerk" de bekende Bisschopszetels vaststelt en een Aartsbisdom te Utrecht; terwijl er voorts nog het volgende wordt bijgevoegd:

Wij voorzien en verlangen en bevelen, dat die kerken en kerkvoogden, de verslagen nopens den staat van hunne zetels en van hunne schapen, bij voortduring blijven toezenden aan onze congregatie tot voortplanting van het geloof, welke tot dusver eene bijzondere en gestadige zorg voor die gewesten heeft gedragen, en ons door haar bekend maken met al datgene, wat zij vermeenen zullen uit den aard van hun ambt en voor het welzijn der geloovigen te moeten mededeelen. In al het overige der herderlijke bediening zullen zij alle regten en magt hebben, welke andere Katholieke Aartsbisschoppen en Prelaten van andere volken, krachtens de algemeene heilige kanons en de Apostolische constitutien, bezitten, kunnen en zullen mogen bezitten, en aan dezelfde verpligtingen onderworpen zijn, waartoe andere Aartsbisschoppen en Bisschoppen, volgens dezelfde algemeene tucht der Katholieke kerk, gehouden zijn. Wat er alzoo, hetzij uit de voormalige verhouding der kerk van Holland, hetzij in den daarop gevolgden zending-toestand, door bijzondere constitutien of voorregten of zoogenaamde gebruiken van kracht is geweest, zal wegens de veranderde tijdsomstandigheden nu voortaan geen regt noch verpligting meer vormen. Om voorts allen twijfel daaromtrent te voorkomen, ontnemen wij uit de volheid van ons Apostolisch gezag aan die bijzondere constitutien en voorregten van allerlei aard en aan die zelfs van den oudsten en onheugelijksten tijd af bestaande en in zwang zijnde gebruiken van nu af alle regts- en verbindingskracht. Gevolgelijk zal het aan den Aartsbisschop en Bisschoppen van Holland volkomen vrij staan vast te stellen, wat de uitvoering van het gemeen regt betreft en wat door de algemeene tucht der kerk zelve aan het gezag der Bisschoppen overgelaten is.

's GRAVENHAGE, 7 April.

De Minister van Binnenl. Zaken het wenschelijke hebbende ingezien, tot invoering eener gelijkvormige vaststelling der jaarwedden van de Burgemeesters en Wethouders, heeft aan de Gedep. Staten deswege eene nadere voordragt gevraagd, daar thans in gemeenten van 4000 en van 300 zielen, de Burgemeesters een gelijke jaarwedde genieten. Volgens des Ministers gevoelen kan de omstandigheid, dat Burgemeesters, welke over meer dan ééne gemeente die functie bekleeden, geen grond opleveren tot vermindering der jaarwedde daar zij toch voor elke gemeente afzonderlijk verantwoordelijk zijn. Een ander geval echter is het met zulken, die gelijk met het Burgemeestersambt dat van Secretaris derzelfde gemeente bekleeden. — Gevoegelijk kan alsdan de jaarwedde, aan de betrekking van Secretaris verbonden, met 1/3 worden verminderd. De Minister meent dat het zielental in de eerste plaats dient in aanmerking te komen, en heeft tot maatstaf het volgende voorgesteld:

	minimum	*maximum*
In gemeenten van 500 zielen en minder	ƒ	ƒ 100.
» » 500— 1,000 . . .	» 100	» 200.
» » 1,000— 2,000 . . .	» 150	» 300.
» » 2,000— 3,000 . . .	» 200	» 400.
» » 3,000— 5,000 . . .	» 300	» 600.
» » 5,000— 8,000 . . .	» 400	» 800.
» » 8,000—12,000 . . .	» 500	» 1,000.
» » 12,000—16,000 . . .	» 1,000	» 1,400.
» » 16,000—20,000 . . .	» 1,400	» 1,800.
» » 20,000—30,000 . . .	» 1,800	» 2,400.
» » 30,000 en daarboven . .	» 2,400	» 5,000.

— Het ontwerp op de zamenstelling van de regterlijke magt en het beleid der Justitie, 't welk bij de Tweede Kamer is ingediend, en waarvan wij in ons vorig nommer met één woord de hoofdbepalingen hebben medegedeeld, bevat in het geheel 92 artikelen, verdeeld als volgt: I. Algemeene bepalingen; II. Kanton-Geregten; III. Arrondissements Regtbanken; IV. Raden van Justitie; V. Geregtshoven, en VI. Hooge Raad.

De laatste zou als Hof van Cassatie behouden blijven, en de kennisneming van burgerlijke zaken in hooger beroep worden opgedragen aan twee Geregtshoven, één te Amsterdam, en één te Arnhem, ieder bestaande uit een President, één Vice-President en 8 à 10 Raadsheeren, één Proc.-Generaal, één Adv.-Generaal, Griffier en Subst.-Griffier. Het regtsgebied van het Hof van Amsterdam zoude bestaan in de provincien Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht en Friesland, met eene bevolking van 1,594,855, en dat van het Hof van Arnhem in de verdere provincien, met eene bevolking van 1,457,601 zielen.

In stede van de elf Provinciale Geregtshoven zouden elf Raden van Justitie komen, van welke de Raad van Justitie te Amsterdam zou bestaan uit 1 President, 2 à 3 Vice-Presidenten, 12 à 15 Leden, 1 Officier, 3 à 4 Substituten, 1 Griffier en 3 à 4 Subst.-Griffiers; die te 's Hage uit 1 President, 2 Vice-Presidenten, 6 à 8 Leden, 1 Officier, 2 Subst.-Griffiers; die der overige Raden (behalve van Assen) uit 1 President, 2 Vice-Presidenten, 6 à 8 Leden, 1 Officier, 2 Subst.-Officiers, 1 Griffier en 2 Subst.-Griffiers; en de Raad van Assen uit 1 President, 1 Vice-President, 6 à 8 Leden, 1 Officier, 1 Subst.-Officier, 1 Griffier en 1 Subst.-Griffier. Voorts zou de verdere regterlijke magt bestaan uit 23 Arr.-Regtbanken verdeeld in drie klassen, waarvan alleen die te Rotterdam in de eerste zou zijn en 150 Kantons-Geregten, welker bevoegdheid eenigermate zou worden veranderd en uitgebreid. De Regering erkent de bezwaren van de opheffing van Regtbanken en Kantons-Geregten, en meent, dat geene vermindering kan plaats hebben, zonder de belangen der ingezetenen min of meer te krenken; terwijl de verkrijgene bezuiniging veel minder zou bedragen dan men zich voorstelt.

De Arr.-Regtbanken in de hoofdplaatsen der provincien [Amsterdam voor Noordholland] zouden Raden van Justitie heeten, en met de Regtbanken gelijke bevoegdheid behouden voor burgerlijke en correctionele zaken, en daarenboven kennis nemen van misdrijven, thans nog onder den naam van misdaden aangewezen, en van alle correctionele appellen in de provincie.

Het hooger beroep in criminele zaken is in de voordragt niet opgenomen. De Regering is niet overtuigd, dat het stelsel der regtspraak, door middel van gezworenen, door de openbare meening wordt verlangd. Zij acht het appel in criminele zaken kostbaar voor den Staat en bezwarend voor de ingezetenen, en acht het opdragen der beregting van misdaden aan de Arr.-Regtbanken, al ware het in eersten aanleg, onraadzaam, om dat het van geen Staat te vergen is, van op eens in al zijne Regtbanken het benoodigd aantal bekwame criminalisten op te leveren.

Naar de gemaakte berekening zoude het ontwerp ten slotte eene vermindering van uitgaven opleveren van omtrent ƒ 150,000.

Volgens het ontwerp zoude de Hooge Raad bestaan uit 1 President, 1 Vice-President, 12 à 14 Raadsheeren, 1 Proc.-Generaal, 2 à 3 Adv.-Generaals, 1 Griffier en 2 Subst.-Griffiers; elk der Geregtshoven uit 1 President, 1 Vice-President, 8 à 10 Raadsheeren, 1 Proc.-Generaal, 1 Adv.-Generaal, 1 Griffier en 1 Subst.-Griffier.

In de Memorie van Toelichting wordt onder anderen nog aangemerkt, dat de kostbaarheid onzer burgerlijke regtsbedeeling, waarover geklaagd wordt, in het algemeen elders is te zoeken. Zij is gelegen in de verschillende regten van zegel, registratie en griffie; in de niet-vereeniging der betrekkingen van Advocaat en Procureur; in het bestaand tarief van justitiekosten in burgerlijke zaken; in de omslagtige proces-orde.

Deze en andere zijn de oorzaken van de kostbaarheid onzer regtsbedeeling, en de Regering stelt zich voor, om, indien deze voordragt wet mogt worden, wettelijke voorzieningen omtrent de drie laatst opgenoemde punten aan de Staten-Generaal voor te dragen.

De Hooge Raad wordt als hof van cassatie gehandhaafd, en de kennisneming der burgerlijke zaken in hooger beroep, voor zooverre die in eersten aanleg bij de tegenwoordige Arrondissements-Regtbanken behooren, opgedragen aan Geregtshoven. Zij stelt daartoe voor twee Geregtshoven, die, belast met het hooger beroep in burgerlijke zaken, gerekend mogen worden wel bij magte te zullen zijn zich van de hun opgelegde taak te kwijten, zonder dat er verachtering in de afdoening van zaken te vreezen zij. Minder echter dan twee Hoven, zou de Regering niet durven voorstellen; omdat één Hof geene waarborgen zou opleveren voor eene spoedige en geregelde afdoening van zaken.

Het voorstel der Regering tot daarstelling van meer dan één Hof staat bovendien in verband met de voordragt, om namelijk den Hoogen Raad de kennisneming en beslissing ten principale, bij cassatie in den zin van art. 105 der thans geldende wet op de regterlijke organisatie, te ontnemen. In dat geval zal, bij afschaffing van de regtspraak des Hoogen Raads ten principale, de zaak, even als in de gevallen van art. 106 der tegenwoordige wet, moeten verwezen worden naar een ander collegie, van niet minderen rang en bevoegdheid dan het eerste.

In plaats der elf tegenwoordige provinciale Geregtshoven komen derhalve, met eenen anderen werkkring, de twee Hoven, te Amsterdam en te Arnhem.

De Regtbanken in de hoofdplaatsen verwisselen haren naam met die van Raden van Justitie, ten einde haar te onderscheiden van de overige Arrondissements-Regtbanken, met welke zij gelijke bevoegdheid in burgerlijke en correctionele zaken hebben, maar van welke zij in zooverre verschillen, dat zij daarenboven kennis nemen:

1°. Van alle misdrijven, welke in onze tegenwoordige wetgeving nog den naam van misdaden voeren, voor zooverre die gepleegd worden binnen de provincie.

2°. Van alle correctionele appellen tegen vonnissen in de provincien gewezen.

Het hooger beroep in criminele zaken is in deze voordragt niet opgenomen.

De Regering heeft verkozen de criminele zaken te laten beslissen in eersten en hoogsten aanleg door een beperkt aantal regtbanken, daartoe bij uitzondering bestemd.

Zij stelt dit voor, met het oog op eene veeljarige ondervinding, hier te

lande verkregen en die niet anders dan gunstig heeten mag; — met het oog op het groote getal Regters, die in criminele dan in correctionele zaken zullen zitten; op de keuze van een bekwaam personeel, hetgeen voor slechts 11 Raden van Justitie mogelijk is; op de voorloopige instructie die voor moeijelijke en ingewikkelde strafzaken zal bijbehouden blijven en de waarborgen eener goede regtsbedeeling vermeerdert.

Afgaande op deze overwegingen, durft de Regering gerustelijk haar stelsel aanbevelen. Het is eenvoudig, betrekkelijk min kostbaar, door veeljarige ondervinding geruggesteund, met de zienswijze en gebruiken der natie niet strijdig, voor hare ingezetenen niet drukkend en genoegzame waarborgen voor eene goede regtsbedeeling opleverend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 4 April.

De Rijksinkomsten hebben in het met den 1sten dezer geëindigd dienstjaar ruim ½ millioen £ meer opgeleverd, dan in het vorige, ofschoon aan de belastingpligtingen vele verligtingen verleend waren.

— Het ijzeren stoomschip Duke of Sutherland, varende tusschen deze stad en Aberdeen, is Vrijdag avond bij het inkomen der haven van Londen verbrijzeld, waardoor 20 menschen zijn omgekomen.

— Te Liverpool wordt thans eene concertzaal gebouwd, die 15,000 menschen gemakkelijk zal kunnen bevatten, en waartoe 6 groote bronzen deuren toegang geven, die ieder 400 £ (*f* 4800) hebben gekost. In die zaal worden orgels van eene kolossale afmeting en met drie blaasbalgen vervaardigd, door stoom worden zij in beweging gebragt. De orgelkas alleen kost 3000 £ (*f* 26,000).

— De *Great Britain*, die den 4den Januarij Melbourne in Australië had verlaten, en voor welke poststoomboot men vrees begon te koesteren, is eindelijk te Liverpool aangekomen, met 260 passagiers, 550,000 £ aan stofgoud en gunstige berigten uit de mijnen. Alleen gebrek aan steenkolen had de reis van het schip vertraagd. De Kapitein had in de Spaansche haven Vigo, wegens de schaarschte der steenkolen, 59 sh. per ton moeten betalen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 April.

Volgens de *Indépendance Belge* wordt alhier thans door de Ultramontanen gewanhoopt, dat de bezwaren uit den weg zullen worden geruimd, welke den Paus verhinderen naar Frankrijk te komen om den Keizer te kroonen.

— Onze Gezanten bij de vreemde Mogendheden bedragen 23, met 33 Secretarissen van Legatie. De consulaire agenten bedragen 113, waarvan 24 Consuls-Generaal en 99 Consuls; voorts 15 Kanseliers van diplomatische zendingen en 15 kweekeling-consuls, 40 drogmans, tolken, secretarissen, enz.

— De Bey van Tunis is alhier aangekomen met een gevolg van slechts 6 personen.

— De beroemde regtsgeleerde Dupin, de grijze verdediger der liberale staatsbegrippen, heeft het stelsel van de bestaande wetgeving op het huwelijk in een regtsgeleerd blad verdedigd. Dit stelsel, zegt hij daarin, heerscht in Frankrijk sedert 60 jaren en heeft uit het burgerlijk en het politiek oogpunt niet dan goede uitwerkselen te weeg gebragt. Dat burgerlijk gehuwden de kerkelijke inzegening weigeren of verzuimen, komt gelukkig zeer zelden voor, en ten platten lande nimmer. In de steden is hetgeen in ongelukkige tijden in dit opzigt verzuimd was, door godsdienstige en liefdadige vereenigingen op hare kosten bijkans geheel hersteld; en zijn er eenigen die hardnekkig de tusschenkomst der godsdienst in hunnen echt afwijzen (waartegen men overigens niets kan doen daar zij anders in oneeht zouden zamenleven), zij worden overal bejegend met eene minachting welke niet aanmoedigt om hun voorbeeld te volgen; en die zeldzame gevallen zijn geen voldoende reden om de voor allen geldende wet te veranderen.

De verandering der bij ons bestaande wetgeving en de overneming der in Napels en Sardinië geldende regelen zoude nadeelig zijn: 1°. voor het algemeen belang, omdat zij alle hier te lande aan het thans geldende grondwettige beginsel gehechte lieden in onrust en angst zoude brengen; 2°. voor het belang des gouvernements, want het geldt de vraag of Napoleon III de beide grootste burgerlijke handelingen van het gouvernement van Napoleon I zal omverstooten, te weten het Code Civil en de organieke wetten van Grasmaand van het jaar X tot regeling der betrekking tusschen Kerk en Staat; bij zou daarmede gedeeltelijk afstand doen van het staatsgezag; 3°. voor het welbegrepen belang der kerk; want deze inbreuk op het burgerlijk gezag, waarvoor zelfs de restauratie-regering teruggedeinsd is, zou minder wenschelijke herinneringen verlevendigen, ernstige beduchtheden opwekken en de gemoederen tot heilloooze reactien in de toekomst stemmen.

— Den 1sten heeft men te Havre een' schok van aardbeving gevoeld, waarbij huisraad, deuren en vensters in beweging werden gebragt; de dampkringslucht was buitengewoon zwaar.

PRUISSEN.

Als een bewijs van achting aan onzen Koning heeft de Sultan een uitgestrekt stuk grond afgestaan tot begraafplaats voor Protestantsche en R. Katholieke Europeanen.

RUSLAND.

Te Moscou is den 23sten Maart de groote schouwburg geheel afgebrand.

— De spoorweg van Petersburg naar Warschau vordert snel. De kosten zijn geraamd op 80 millioen zilveren roebels, (160 mill. Ned.)

STADS BERIGTEN.

De VOORZITTER VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN, —

Gezien art. 31 der Wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsbl.* n°. 37),

Doet te weten, dat de Lijsten der Kiezers voor Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Provinciale Staten en van den Gemeenteraad op heden zijn gesloten en dat zij van heden af gedurende *acht* dagen voor een ieder ter Secretarie dezer Gemeente ter inzage zijn nedergelegd. Terwijl een exemplaar van ieder in de Stadhuispoort onder het Raadhuis is aangeplakt.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

LEYDEN, 7 April 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

Burgerlijke Stand.

Van den 31 Maart tot en met den 6 April 1853.

BEVALLEN: S. Verhoef, geb. van der Nat, Z. — G. Heymans, geb. van der Mijn, D. — B. Verschoor, geb. van der Heyden, D. — E. Kamerling, geb. van der Kop, D. — T. Ju, geb. Verhoeven, Z. — M. van Egmond, geb. Eradus, D. — W. van Dijk, geb. van den Berg, D. — C. S. de Vos, geb. Marjée, D. — E. Winterkamp, geb. Dool, D. — E. van Beek, geb. Meerburg, D. — J. M. Favier, geb. van Noort, D. — A. M. Biljouw, geb. Kriek, D. — M. Smit, geb. van Tongeren, D. — J. van der Reyden, geb. Overmeer, D. — A. M. de Bink, geb. Vlieland, Z. — G. Langezaal, geb. van den Berg, D. — A. van der Waals, geb. Verwey, Z. — C. Thiel, geb. Gotz, D. — M. Betgen, geb. Gijzenij, Z. — C. van der Wijngaard, geb. Schild, Z. — J. J. van der Weyden, geb. Nieuwenhuysen, Z. — H. van Rietkerken, tweel. beiden Z. — E. Sommeling, geb. de Roy, D. — B. Ouwerkerk, D. — J. van Wouw, geb. Laport, D. — M. C. Ramak, geb. Omvlee, D. — G. van der Nat, geb. Hennebiek, D. — E. Schaapis, geb. Overdijk, D. — S. Wagemaker, geb. van Rhyn, D. — C. D. F. Kratzsch, wed. F. G E. Thiange, Z. — N. Warmenhoven, geb. van der Mheen, D. — J. du Pon, geb. van Swieten, D. — J. Maartense, geb. Smit, D. — M. A. Proot, geb. Schretlen, D. — C. van der Zeeuw, geb. Bennink, Z. — M. C. Ramak, geb. Tuffijn, Z.

GEHUWD: H. de Koning, Jm. en N. van der Maat, Jd. — F. E. Brijbag, Wedr en E. Arbouw, Jd. — J. Starre, Jm. en S. W. Bekooy, Jd. — W. A. Keller, Jm. en F. A. Buitendijk, Jd. — C. J. van Isenburg, Jm. en M. J. van Cleef, Wed. — G. Rademaker, Jm. en C. J. van Benten, Jd.

OVERLEDEN: N. Vermy, geb. Hegeman, 81 j. — A. E. van Vliet, D., 11 j. en 4 m. — Hels. van Luin, 30 j. — A. Swarts Bevel, geb. Struyk, 75 j. — J. Koet, Z., 3 m. — J. M. Baayens, 48 j. — M. Viele, geb. Bytel, 73 j. — W. B. van Rhenen, D., 5 m. — S. P. van den Broek, Z., 7 d. — C. van der Voort, D., 4 j. en 4 m. — H. J. van de Wetering, D., 13 d. — J. M. van den Dop, Z., 3 w. — C. Ossevoort, D., 13 m. — Ma. Schuttel, 72 j. — Geertr. Langeveld, 74 j. — M. van der Heyden, 69 j. — C. A. J. H. Thomese, Z., 14 m. — B. van Nieuwenhoven, 62 j. — E. Chaudron, 81 j. — Neeltje van Egmond, 54 j. — J. S. van Wingen, D., 14 m. — J. P. Haesebroek, Z., 8 j. — Jannetje den Harder, 38 j. — J. van der Westen, geb. Rigchard, 40 j.

In de maand Maart 1853 zijn binnen de Gemeente *Leyden* overleden 97 personen, als: 19 Mannen, 33 Vrouwen, 24 Zoons en 21 Doehters; daarenboven als levenloos aangegeven 6.

Gedurende diezelfde maand zijn aldaar geboren 130 Kinderen, als: 67 Zoons en 63 Dochters, waaronder zijn begrepen 2 paar tweelingen.

En aldaar gehuwd 19 Paren.

Derde Zitting van den Militie-Raad over het Kanton Leyden, N°. 15.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, ontvangen hebbende van den Militie-Commissaris over de Kantons 15—21, Provincie *Zuid-Holland*, eene Kennisgeving, dat de Derde Zitting des Militie-Raads voor deze Gemeente, zal gehouden worden in de *Lakenhal* aan den *Ouden Singel*, op *Woensdag* den 13den *April* 1853, des morgens ten 10 ure, ter beoordeeling der Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, welke de dienstpligtige Lotelingen dezer Gemeente zullen verlangen te stellen; alsmede tot het afdoen der belangen van zoodanige Lotelingen, wier zaak tot deze Zitting is geadjourneerd; — Brengen zulks bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, met informatie, dat tot het opmaken van de bij de Wet gevorderde certificaten voor Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, (welke laatste zulks echter niet dan met toestemming hunner ouders vermogen te doen,) zal worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente, van heden af, dagelijks de Zondagen uitgezonderd, 's morgens ten 10 ure; — alwaar zij tevens de noodige informatiën, zoo omtrent het opmaken dezer certificaten; als ten aanzien der vereischten, welke de Plaatsvervangers, ingevolge de Wet, moeten bezitten, kunnen bekomen.

Voorts meenen Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, of wel hunne ouders, te moeten waarschuwen voor zoodanige personen, welke hun onder den naam van Commissionairs, somwijlen misleiden, zoo door met hen krachtelooze overeenkomsten te sluiten, als door hen, welke Plaatsvervangers verlangen te stellen, onder voorwending van alles voor hen te zullen bezorgen, een aantal onnoodige kosten doen maken, ja die zelfs veelal, door beding van al de gelden daartoe benoodigd, dadelijk in eens of kort op elkander volgende termijnen te moeten ontvangen, hun voor het vervolg in vele onaangenaamheden wikkelen; alzoo van het geld, door de Lotelingen ten behoeve der Plaatsvervangers te geven, volgens Art. 98 der Wet van den 8sten Januarij 1817, nimmer meer dan *een vijfde* aan dezen mag worden uitbetaald, en de overige vier vijfde in de kas van het Korps moeten worden gestort; — en als dan zoodanige Commissionairs, na het volle geld genoten te hebben, dikwijls (zoo als de ondervinding heeft doen zien) niet in staat zijn de betaling der verdere termijnen aan het Korps te voldoen, de belanghebbenden genoodzaakt worden die gelden nog eenmaal te betalen. Eindelijk worden de belanghebbenden nog herinnerd aan de bepaling van Art. 33 der Wet, van den 27sten April 1820, houdende; dat bij, wiens Plaatsvervanger gedurende 18 maanden gediend heeft, (de dienst bij reserve niet mede gerekend) van alle verdere verantwoordelijkheid voor dezen bevrijd zal kunnen blijven, mits stortende eene som van *f* 150, wanneer in de aanvulling van den Plaatsvervanger, ingeval hij mogt komen te ontbreken, door vrijwillige werving zal worden voorzien.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

Leyden den 31sten Maart 1853. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Nader ontvangen door Ds. INCKEL voor de door gebrek geteisterde bewoners van het eiland *Urk*: Gecollecteerd in de Remonstrantsche Kerk *f* 2.50, van N. N. *f* 7.50, van O. een Coupon groot *f* 2.97, van B *f* 1, van N. N. een Coupon groot *f* 1.98, van N. *f* 5, van R. *f* 5. — Nog ingekomen Woensdag morgen onder het adres van den Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer INCKLER in handen, gesloten met eenen zwarten ouwel: twee geldstukken elk groot *f* 2.50, terwijl van binnen geschreven was: voor de noodlijdenden op *Urk*, van N. N. een Muntbiljet *f* 10. Voorts nog van de Redactie der *L. Cour.* *f* 5.— en een Coupon van *f* 1.23¾. In het geheel is voor *Urk* ontvangen de som van *f* 82.31. In het begin der volgende week zullen deze gelden naar *Urk* worden overgemaakt, en mede strekken tot leniging van den nood. Die helpen kan en wil, onthoude zijne gift niet langer.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: G. RADEMAKER,

EN

LEYDEN, 6 April 1853. C. J. VAN BENTEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe JACOBA MARGARETHA DE JONG, Weduwe van den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer W. N. MUNTING, (eerder van wijlen den Heer B. J. WEYMAR), betuigen wij onzen hartelijken dank.

J. M. WEYMAR.

Uit aller Naam.

J. BUSE te *Leyden* heeft aangekregen een extra puike partij Versch Gespeende FRISVANGERS, Texelsche OESTERS en dito Groote Engelsche Colchester OESTERS, alsmede Bergsche puike WINTERZALM en extra zoete CHINA'S-APPELEN.

Men vraagt tegen primo Mei *te Huur* binnen of in den omtrek der Stad *Leyden* op eenen goeden stand *twee* à *drie* ruime **Ongemeubeleerde Kamers** met de **Bediening**. Adres ten spoedigste onder Letter **H.** bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, Breedestraat alhier.

Men vraagt op de PANNEN- en TEGELFABRIEK, *de Nijverheid*, onder *Oegstgeest*, bij *Leyden*, voor vast werk: Een bekwamen **PANNENVORMER**, voorzien van goede getuigschriften. Op de Fabriek is eene welingerigte *Arbeiderswoning*, welke tot billijken prijs zal worden verhuurd. Men adressere zich tot meerdere inlichtingen, met *franco Brieven*, doch liefst in persoon, aan genoemde Fabriek.

De Ondergeteekende voornemens zijnde den Handel in **Oude Porseleinen** en **Antiquiteiten** voort te zetten en zich bij Openbare Verkoopingen van **Meubelen** enz. met 't waarnemen van **Commissiën** te belasten, heeft de eer daarvan aan zijne geëerde Stadgenooten kennis te geven, en zich bij voorkomende gelegenheden, in hun gunstig aandenken beleefdelijk aan te bevelen.

J. A. VAN HEES,

LEYDEN, 4 April 1853. Steenstraat, Wijk V. No. 22 bij de Rijnsb. Poort.

VERKOOPING

Op Maandag den 11den April 1853 en volgende dagen, des voormiddags ten *tien* ure, aan het Huis op de Mare, Wijk VI. No. 1183, binnen *Leyden*, van een zindelijken en welgeconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in: Mahonyhouten Kabinetten, dito Secretaires, Bureau, Commode, Boeken-, Linnen- en andere Kastjes, Etens-, Thee-, Speel-, Wasch- en Bed-Tafels, Canapés, Stoelen, Mangel, Persen, Ledekanten, Piano, staande Klok, Pendules, Spiegels en Schilderijen, Porselein-, Glas-, Plated en Verlakt-Werk, Bedden en Toebehooren, Tafel- en Bed-Linnen, Kleeden en Karpetten, IJzeren Brandkast, Vuurhaarden, Koper-, Tin- en IJzerwerk, alsmede drie gouden Horologiën, zilveren Tafelkomfoord, Tabakspot, Broodmand, Vuurkomfoord, Inktkoker, Theekistje, Tafelschel, Lepels en Vorken en meerder ongemunt Zilverwerk en 't geen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Alles ter plaatse der verkooping te bezigtigen op Vrijdag den 8sten en Zaturdag den 9den April 1855, van des voormiddags *tien* tot des namiddags ten *drie* ure.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, bij Opbod op Zaturdag den 23sten April en bij Afslag op Zaturdag den 30sten April 1853, beide des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een HUIS EN ERF, te *Leyden*, aan de oostzijde van de Mare, omtrent de Klaresteeg, bevattende twee Beneden- en twee Bovenkamers, Keuken, Kelder enz., geteekend Wijk VI. No. 1483.

No. 2. Een KOETSHUIS EN ERF met Stalling voor 4 Paarden, Hooizolder, Mest en Waterputten en goede Pomp, te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Langebrug, omtrent het Berkendaal Straatje, geteekend Wijk IV. No. 515.

Het Perceel No. 1 is dadelijk te aanvaarden, en te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van elke week vóór de Toewijzing van 11 tot 2 ure, op Toegang-Billetten door den Notaris af te geven; het Perceel No. 2 is verhuurd tot 1 Januarij 1855 à *f* 80.— 's jaars, hetwelk is te bezigtigen des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags van 10 tot 11 ure.

Zullende tusschen de Veiling en Afslag, Verhoogingen worden aangenomen tegen genot van *een Vijfde* Verhooggeld, ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, bij wien inmiddels nadere inlichtingen zijn te bekomen.

De Notaris S. M. HUMMEL, te *Lisse*, zal op Woensdag den 20sten April 1853, des voormiddags ten 10 ure, op de Bouwmanswoning gemerkt met No. 9, in de Gemeente *Warmond*, bewoond geweest door JOHANNES BLOM, in het Openbaar Verkoopen:

23 KALFKOEIJEN, 9 VAREKOEIJEN, 4 PINKVAARSEN, 6 HOKKELINGEN, eenige KALVEREN, 2 PAARDEN, 8 HERFSTVARKENS, 1 STIER, KIPPEN, RIJTUIGEN, TUIGEN, 12 Koperen MELKKETELS, 30 Koperen MELKMOUWEN, 200 à 300 KAASKOPPEN, 1 KAASPERS, KARNTON en verdere alle Bouwgereedschappen, tot de uitoefening van de *Zoetemelks-* en *Komijn-Kaasmakerij* benoodigd, en voorts eenen netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in: Tafels, Stoelen, Kasten, Spiegels, Schilderijen, Bedden met Toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, Porselein, Koper-, Tin-, Glas- en Aardewerk en al hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden.

Alles te bezigtigen op Dingsdag den 19den April vóór de Verkooping, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure.

Terwijl nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

De Notaris S. M. HUMMEL, te *Lisse*, zal op Donderdag den 21sten April 1853, des voormiddags ten 10 ure op de Bouwmanswoning *Meer-en-Duin*, te *Lisse*, bewoond geweest door KLAAS VAN DER VELD, in het Openbaar Verkoopen:

8 KALFKOEIJEN, 5 VAREKOEIJEN, 2 PINKVAARSEN, 2 HOKKELINGEN, 2 ZEUGEN, 1 HERFSTVARKEN, 10 BIGGEN, 1 PAARD, EENDEN en KIPPEN, 1 KALVEREN-SCHUUR voor 20 Kalveren, RIJTUIGEN, TUIGEN, 1 KAASPERS, KARN, MELKMOUWEN, Koperen KETELS, en verdere Bouwgereedschappen, eene partij BLOEMBOLLEN, Dubbele Duc's van Tol, en voorts eenen netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in een Kabinet, Glazen Kast, Bureau, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Bedden met toebehooren, Wollen en Katoenen Dekens, Tafel- en Bedlinnen, Porselein, Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk en al hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden.

Alles te bezigtigen op Woensdag den 20sten April vóór de Verkooping van des Voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure.

Terwijl nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 6 April.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{9}{16}$
Dito Certificaten	3 "	$77\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	4 "	$95\frac{13}{16}$	$95\frac{7}{8}$	$95\frac{13}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ "	123	—	—
O. I. Leening	4 "	$95\frac{3}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	"	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Haarlemmermeer	5 "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 "	—	—	—
Dito dito	5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 "	$103\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5 "	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "	—	—	—
Dito 1840	4 "	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 "	$92\frac{1}{16}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6 "	$73\frac{1}{4}$	—	—
Certificaten van dito	6 "	$73\frac{3}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 "	—	—	—
Dito Obligatiën	4 "	$87\frac{11}{16}$	—	—
SPANJE, Obligatiën à	1 pCt.	$24\frac{5}{8}$	$24\frac{13}{16}$	—
Dito Obligatiën	3 "	$47\frac{3}{4}$	48	$47\frac{3}{4}$
Dito Binnenl. à 6 m.	3 "	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{1}{2}$
Bewijzen Coupons		8	$8\frac{7}{16}$	$8\frac{5}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 "	—	—	—
Dito	4 "	$70\frac{9}{16}$	—	—
Dito Metall.	5 "	$81\frac{3}{8}$	$81\frac{5}{8}$	—
Dito Nieuwe	5 "	$93\frac{3}{4}$	$93\frac{7}{8}$	—
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ "	$41\frac{15}{16}$	$42\frac{1}{8}$	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ "	$52\frac{3}{4}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5 "	$99\frac{5}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	5 "	$41\frac{1}{4}$	$41\frac{1}{16}$	$41\frac{1}{16}$
Dito dito	4 "	$39\frac{7}{16}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{9}{16}$
VENEZUELA,	$3\frac{1}{2}$ "	$30\frac{1}{4}$	—	—
MEXICO,	5 "	27	$27\frac{1}{8}$	27
AMERIKA, Bankactiën		$5\frac{1}{16}$	$5\frac{1}{8}$	—

Grieken $7\frac{3}{16}$ $7\frac{1}{2}$.

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $100\frac{1}{2}$ 101.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.